

انجمن های علمی دانشجوئی
دانشگاه های علوم پزشکی کشور

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی
معاونت فرسنگی و دانشجویی

عرصه های فعالیت انجمن های علمی دانشجوئی

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

فهرست عرصه‌ها

- عرصه‌های فعالیت انجمن‌های دانشجویی در یک نگاه ۴
- مقدمه ۶
۱. آموزش، ترویج و ساده‌سازی علم ۷
۲. مهارت‌افزایی و توانمندسازی ۱۰
۳. نوآوری، کارآفرینی، تجاری‌سازی و توسعه استارت‌آپ‌های سلامت ۱۶
۴. علمی و پژوهشی ۲۵
۵. ارتباطات و مشارکت‌های اجتماعی ۲۹

عرصه‌های فعالیت انجمن‌های علمی دانشجویی در یک نگاه

ردیف	عرصه	حوزه فعالیت	نمونه دوره‌های آموزشی برای آموزش، ترویج و ساده‌سازی علم	خروجی و محصول
۱	آموزش، ترویج و ساده‌سازی علم	دانشگاه، اجتماع	<ul style="list-style-type: none"> سلامت اجتماع محور (Community Oriented) بررسی شیوه‌های مردمی سازی علم رسانه‌های دیجیتال و مردمی سازی علم رسانه، جامعه هدف و ساده‌سازی علم 	کارگاه، کمپین، نمایشگاه، غربالگری، همایش، بروشور، تهیه محتوای علمی برای فضای مجازی
۲	مهارت‌افزایی و توانمندسازی	دانشگاه و تیم‌های همکار	<ul style="list-style-type: none"> آشنایی با فناوری‌های نوین سلامت آشنایی با هوش مصنوعی آشنایی با بیگ دیتا (Big Data) و داده‌کاوی ریاتیک و نظام سلامت مبانی سلامت اجتماعی آشنایی با گیمیفیکیشن (Gamification) در آموزش سلامت مبانی سواد رسانه‌ای مبانی تولید انیمیشن برنامه‌نویسی تلفن همراه (اندروید و IOS) مهارت‌های عمومی یک دانشجوی کارآفرین 	کارگاه، کلاس و دوره‌های آموزشی علمی، عملی و تخصصی رویداد علمی (مسابقه، چالش علمی، جشنواره، کنفرانس، نشست، سمینار، نمایشگاه، بزرگداشت، گردهمایی علمی و تخصصی) گفت‌وگوی علمی و تخصصی (هم‌اندیشی، گفت‌وگو، مناظره، سخنرانی، میزگرد، نقد و نظر، حلقه فکری)
۳	نوآوری، کارآفرینی، تجاری‌سازی و توسعه استارت‌آپ‌های سلامت	دانشگاه (وزارتین علوم و بهداشت و دانشگاه آزاد)، صنعت، اجتماع، حوزه سلامت کشور	<ul style="list-style-type: none"> آینده فناوری‌های سلامت بازارهای نوین سلامت مبانی کارآفرینی در سلامت مبانی سلامت الکترونیک کارآفرینی و خوداشتغالی در سلامت تجاری‌سازی چیست؟ مدیریت مالی در استارت‌آپ‌ها مبانی تدوین مدل کسب‌وکار چالش‌های تجاری‌سازی دیجیتال مارکتینگ (Digital Marketing) برندسازی فناوری با رویکرد صنعت ثبت اختراع تیم‌سازی در کسب‌وکار مدیریت تیم‌های داوطلب خلاقیت و کارآفرینی مبانی تدوین طرح کسب‌وکار چگونه استارت‌آپ شویم آشنایی با انواع شرکت‌ها و ساختارها آشنایی با اصول شرکت‌های خلاق و دانش‌بنیان آشنایی با قوانین قراردادهای شرکت‌های نوپا مبانی مراکز رشد، پارک‌ها و شتاب‌دهنده‌ها 	خلاقیت علمی (اختراع، ابتکار، نوآوری) فعالیت آموزشی (کارگاه، کلاس و دوره‌های آموزشی تخصصی) گفت‌وگوی علمی و تخصصی ارتباطات و همکاری‌های علمی کارآفرینی (ترویج و حمایت از فعالیت‌های کارآفرینانه) و آینده‌پژوهی

خروجی و محصول	نمونه دوره‌های آموزشی برای علمی و پژوهشی	حوزه فعالیت	عرصه	ردیف
مقاله، طرح و پروژه علمی، کتاب، فعالیت پژوهشی (تحقیق، مطالعه و پژوهش) تولید و نشر محتوای علمی (نشریه، صفحات مجازی، نرم افزار، فیلم، مولتی مدیا، تابلو یا برد، مدیای علمی و تخصصی)	<ul style="list-style-type: none"> آینده پژوهی نظام سلامت روش تحقیق حل مساله نوآورانه تفکر واگرا و همگرا تفکر منطقی اخلاق پزشکی شناسایی و طراحی صحیح سوالات پژوهشی روش تحقیق داده بنیاد (Grounded Theory) 	علوم مبتنی بر رشته‌های تخصصی علوم پزشکی و علوم بین بخشی دانشگاه‌ها (وزارتین و آزاد)	علمی و پژوهشی	۴
خروجی و محصول	نمونه دوره‌های آموزشی برای ارتباطات و مشارکت‌های اجتماعی	حوزه فعالیت	عرصه	ردیف
ارتباطات و همکاری‌های علمی (جلسه، بازدید و همکاری مشترک با مراکز و مجموعه‌های علمی، خدماتی، صنعتی، حرفه‌ای یا تخصصی ملی/بین‌المللی و ارتباط با دانش‌آموختگان) کارگاه آموزشی، رویداد علمی	<ul style="list-style-type: none"> عملکرد و تفکر سیستمی در سلامت شیوه تدوین پیام مهارت‌های ارتباطی و اصول ارتباط مؤثر مهارت‌های مذاکره و جلب حمایت روابط عمومی دیجیتال اصول بازاریابی اجتماعی 	داخلی و فرامرزی	ارتباطات و مشارکت‌های اجتماعی	۵

مقدمه

دوران دانشجویی و محیط دانشگاه فرصتی است که افراد در آن آموزش‌های رسمی و غیررسمی بسیاری را فرامی‌گیرند. مطلوب این است که پس از سپری شدن این دوران، فرد مجموعه‌ای از دانش‌ها، مهارت‌ها و تجربه‌ها را کسب کرده و به‌عنوان فردی چندبعدی برای محیط کار و زندگی شخصی آماده شده باشد. بخش بزرگی از نیازهای آموزشی افراد در قالب آموزش‌های رسمی ارائه نمی‌گردد و فرد باید با هدایت کارشناسان دانشگاه آن‌ها را از طرق مختلفی و اغلب به‌صورت داوطلبانه کسب کند. انجام فعالیت داوطلبانه در نهادهای دانشجویی مختلف، یکی از راه‌های مناسب برای کسب تجربه و توانمند کردن خود از طریق مهارت‌آموزی است. در این میان نهاد دانشجویی "**انجمن علمی دانشجویی**" نزدیک‌ترین نهاد به رسالت اصلی دانشگاه است که فرصت‌های بسیاری را پیش روی دانشجویان قرار می‌دهد.

انجمن‌های علمی دانشجویی در دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور نهادی نوپا هستند و به همین واسطه اجماع ذهنی در خصوص عرصه‌های فعالیت آن‌ها شکل نگرفته و وجود ندارد. برخی ابهامات و عدم وجود این اجماع ذهنی کار را برای ذی‌نفعان و ذی‌ربطان این نهاد دانشجویی دشوار کرده است. لذا اداره کل فرهنگی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی تصمیم گرفت با مشورت صاحب‌نظران این حوزه، "عرصه‌های فعالیت انجمن‌های علمی دانشجویی" را احصا نموده و به دانشگاه‌های علوم پزشکی ابلاغ کند تا با رفع ابهام و تسهیل شکل‌گیری اجماع ذهنی در این موضوع، راه را برای فعالین این حوزه تسهیل و تسریع کند. آنچه در ادامه می‌آید حاصل این تلاش‌ها و رایزنی‌هاست.

آموزش، ترویج و ساده‌سازی علم

خروجی و محصول	نمونه دوره‌های آموزشی برای آموزش، ترویج و ساده‌سازی علم	حوزه فعالیت	عرصه	ردیف
کارگاه، کمپین، نمایشگاه، غربالگری، همایش، بروشور، تهیه محتوای علمی برای فضای مجازی	<ul style="list-style-type: none"> سلامت اجتماع محور (Community Oriented) بررسی شیوه‌های مردمی سازی علم رسانه‌های دیجیتال و مردمی سازی علم رسانه، جامعه هدف و ساده‌سازی علم 	دانشگاه، اجتماع	آموزش، ترویج و ساده‌سازی علم	۱

۱. آموزش، ترویج و ساده‌سازی علم

با پیشرفت و گسترش روزافزون دانش و فن‌آوری، چهره جهانی که در آن زندگی می‌کنیم پیوسته دگرگون می‌شود. در این رهگذر، شرط بهره‌مند شدن از امکاناتی که دانش امروز در اختیار بشر می‌گذارد، هماهنگ شدن هر چه بیشتر با روند این دگرگونی‌هاست. برای دستیابی به این هماهنگی، ترویج علم در جامعه به‌عنوان فعالیتی تأثیرگذار در توسعه علمی و فرهنگ علمی در جوامع مطرح شد. بحث درباره علم و رابطه آن با عموم مردم، قدمتی به اندازه تاریخ علم مدرن دارد به‌گونه‌ای که امروزه یکی از مفاهیم رایج در کشورهایی که به میزان سواد و فرهنگ علمی افراد جامعه‌شان اهمیت می‌دهند، سواد علمی است. سواد علمی که به بیان دیگر همان درک مردم عادی از درک مسائل علمی در زندگی روزمره می‌باشد، معمولاً در پایش‌های فهم عامه از علم مورد سنجش قرار می‌گیرد. این امر موضوع مهمی برای پیشرفت سطح علمی و رشد علمی جامعه است. امروزه در جامعه مدرن و فن‌آوری محور، پرورش سواد علمی عنصری اساسی و محوری در نظام آموزشی است و لازم است علوم را به همه شهروندان آموزش دهیم. افرادی که دارای سواد علمی هستند مسائل علمی و فن‌آوری را به خوبی درک می‌کنند، از نتایج حاصله از دانش و فن‌آوری سود می‌برند، مسئولانه تصمیم می‌گیرند، مسائل جامعه را به‌طور علمی نقد می‌کنند و به چالش می‌کشند، به‌صورت منطقی تصمیم‌گیری می‌کنند، در بحث‌های مربوط به تحولات علمی حال و آینده شرکت می‌نمایند و دارای زندگی مسئولانه و رضایت بخشی هستند. پروراندن و ارتقای سواد علمی در همه اقشار جامعه به‌خصوص در سطح دانش‌آموزان و خانواده‌ها به هدفی جهانی در آموزش علوم تبدیل شده است و در این بین ترویج و ساده‌سازی علم در حوزه سلامت سهم عمده‌ای را به خود اختصاص داده است.

سرفصل‌های آموزشی در عرصه "آموزش، ترویج و ساده‌سازی علم"

■ سلامت اجتماع محور (Community Oriented)

- تعریف اجتماعی شدن سلامت
- منشور اتاوا برای ارتقای سلامت
- مؤلفه‌های اجتماعی مؤثر بر سلامت
- برقراری ارتباط اثربخش با جامعه
- سیاست‌های حامی سلامت
- ضرورت جلب مشارکت همه‌جانبه

■ بررسی شیوه‌های مردمی سازی علم

- فلسفه علم
- علم و ساختار تفکر علمی
- علمی کردن جامعه
- بررسی انواع رسانه در مردمی‌سازی
- بررسی مبانی تدوین پیام
- بررسی مبانی انتقال پیام
- سواد علمی (سلامت و بهداشت، رسانه، فرهنگ، خانواده و ...)

■ رسانه‌های دیجیتال و مردمی سازی علم

- تعریف رسانه‌های دیجیتال
- انواع رسانه‌های دیجیتال
- تلفن همراه و مردمی‌سازی علم
- اینترنت و مردمی‌سازی علم
- بازی‌های رایانه‌ای و مردمی‌سازی
- چندرسانه‌ای‌ها و مردمی‌سازی علم
- بررسی تجارب کاربری فضای مجازی در ساده‌سازی علم

■ رسانه، جامعه هدف و ساده‌سازی علم

- شناخت رسانه
- انواع رسانه و تعاریف آن
- عوامل تعیین‌کننده فرمت انتقال پیام
- فرهنگ‌سازی سواد علمی
- ساده‌سازی علم
- ارتباط متقابل رسانه و علم
- کارکرد رسانه‌های دیجیتال در ساده‌سازی علم

۲

مهارت‌افزایی و توانمندسازی

ردیف	عرصه	حوزه فعالیت	نمونه دوره‌های آموزشی برای مهارت‌افزایی و توانمندسازی	خروجی و محصول
۲	مهارت‌افزایی و توانمندسازی	دانشگاه و تیم‌های همکار	<ul style="list-style-type: none"> آشنایی با فناوری‌های نوین سلامت آشنایی با هوش مصنوعی آشنایی با بیگ دیتا (Big Data) و داده‌کاوی رباتیک و نظام سلامت مبانی سلامت اجتماعی آشنایی با گیمیفیکیشن (Gamification) در آموزش سلامت مبانی سواد رسانه‌ای مبانی تولید انیمیشن برنامه‌نویسی تلفن همراه (اندروید و IOS) مهارت‌های عمومی یک دانشجوی کارآفرین 	<p>کارگاه، کلاس و دوره‌های آموزشی علمی، عملی و تخصصی</p> <p>رویداد علمی (مسابقه، چالش علمی، جشنواره، کنفرانس، نشست، سمینار، نمایشگاه، بزرگداشت، گردهمایی علمی و تخصصی)</p> <p>گفت‌وگوی علمی و تخصصی (هم‌اندیشی، گفت‌وگو، مناظره، سخنرانی، میزگرد، نقد و نظر، حلقه فکری)</p>

۲. مهارت‌افزایی و توانمندسازی

توسعه دانش و پیشرفت فناوری عرصه‌های متنوع بسیاری را برای بشر امروزی مهیا و کیفیت زندگی او را متأثر کرده است. دنیای مدرن ریسک‌های مدرن را به همراه خود برای ما به ارمغان آورده است. بشر امروز در طول زندگی خود با چالش‌هایی مواجه می‌شود که در گذشته حتی تصور آن هم امری محال بوده است. از طرفی توسعه ارتباطات چالش‌های موجود را نیز توسعه داده و حالا این چالش‌ها دایره شمول بزرگ‌تری دارند. سرعت رشد دانش و فن‌آوری به‌گونه‌ای است که دیگر نمی‌توان از آموختن فارغ شد و بازآموزی و کسب مهارت‌های جدید به‌صورت مستمر از الزامات دنیای مدرن است.

رویاری با هر چالشی نیازمند مهارت خاصی است که باید در زمان مناسب و با صرف هزینه آن مهارت را کسب کرد. دیگر نمی‌توان با مهارت‌های قدیمی پنجه در پنجه چالش‌های دنیای مدرن شد. داشتن یک برنامه توسعه فردی در راستای توانمندسازی و مهارت‌افزایی برای هر فردی اجتناب‌ناپذیر است. در غیر اینصورت احتمال گرفتار شدن در آسیب‌های گوناگون، افزایش خواهد یافت.

دوران دانشجویی زمان بسیار مناسبی برای تمرین و کسب مهارت‌های لازم است. به‌خصوص که در این دوران بستر مناسبی برای تمرین و کسب مهارت‌های جمعی و تیمی وجود دارد. به‌طور حتم مهارت‌های کسب شده باید با شناخت انتخاب شده باشند که در ادامه در همه وجوه زندگی کارکردی باشند.

سرفصل‌های آموزشی در عرصه "مهارت‌افزایی و توانمندسازی"

■ آشنایی با فناوری‌های نوین سلامت

- فن‌آوری چیست و آینده فن‌آوری؟
- انواع فن‌آوری را نام ببرید؟
- مبانی اینترنت اشیا در نظام سلامت
- مبانی گجت‌های پوشیدنی
- مبانی سنسورها در تشخیص و درمان
- مبانی فن‌آوری اطلاعات در نظام سلامت
- مبانی رباتیک در نظام سلامت؟

■ آشنایی با هوش مصنوعی

- آشنایی با مفاهیم هوش مصنوعی
- حل مساله از طریق عامل هوشمند (معرفی عامل و انواع محیط)
- جست‌وجوهای ناآگاهانه
- مسائل ارضای محدودیت
- جست‌وجوی خصمانه / بازی‌ها (تعاریف، الگوریتم و ...)
- عامل‌های منطقی
- منطق مرتبه اول
- استنتاج در منطق مرتبه اول
- عدم قطعیت شبکه‌های بی‌بین (Bayesian network)

■ آشنایی با بیگ دیتا (Big Data) و داده‌کاوی

- مقدمه‌ای بر داده‌های کلان (تعاریف و انواع)
- مدل محاسباتی هادوپ
- مدل برنامه‌نویسی نگاشت
- تحلیل لینک
- خوشه‌بندی در داده‌های جریان
- چگونگی استخراج ویژگی‌های داده‌های جریان
- شیوه‌های استخراج ویژگی کاهش ابعاد در داده‌های ابعاد بالا
- شیوه‌های استخراج الگوهای تکرار شونده در داده‌های کلان
- سیستم‌های پیشنهاد دهنده
- تحلیل شبکه‌های اجتماعی
- تبلیغات در وب
- چالش‌های داده‌های کلان

■ رباتیک و نظام سلامت

- ربات چیست؟
- تاریخچه رباتیک؟
- انواع ربات‌ها؟
- اجزای ربات را نام ببرید؟
- آینده رباتیک؟
- نقش ربات‌ها در نظام سلامت؟
- مقدمه‌ای بر رباتیک پزشکی
- سامانه‌های هپتیک
- تکنیک‌های رباتیک در جراحی‌های کم‌تهاجمی
- رباتیک و تله‌مدیسین
- ربات‌های اجتماعی و مراقبتی
- امداد و نجات و ربات‌های محیطی
- اخلاق در رباتیک پزشکی
- مکاترونیک و سامانه‌های غیرهوشمند سلامت
- بررسی تجارب جهانی کاربری ربات‌ها در سلامت
- بررسی تجارب ایران در کاربری ربات در نظام سلامت
- ربات‌های الهام گرفته شده از طبیعت و اندام‌های بایونیک

■ مبانی سلامت اجتماعی

- مبانی سلامت اجتماعی
- عوامل تأثیرگذار بر سلامت اجتماعی
- سلامت اجتماعی و اسناد بالادستی
- رویکرد اجتماعی محور با تمرکز بر نظام اجتماعی
- رویکرد جامعه‌پذیری با تمرکز بر مهارت‌های فردی در تعامل سالم با جامعه
- مبانی مشارکت اجتماعی

■ آشنایی با گیمیفیکیشن (Gamification) در آموزش سلامت

- کاربردهای گیمیفیکیشن و تأثیرات واقعی آن در بازی‌های سلامت
- نحوه تشخیص و استدلال نیاز برای استفاده از گیمیفیکیشن در یک سرویس و یا محصول سلامت
- طبقه‌بندی رویکردهای طراحی گیمیفیکیشن
- طراحی و فازبندی پروژه طراحی
- نحوه عملکرد در هر یک از فازها و شناخت ابزارهای مورد نیاز
- انتخاب و محاسبات مرتبط با جوایز
- نظارت و اصلاحات لازم در پروژه
- چالش‌های طراحی و پیاده‌سازی گیمیفیکیشن در صنعت سلامت ایران

■ مبانی سواد رسانه‌ای

- تعریف، ابعاد و ویژگی‌های سواد رسانه‌ای
- اهمیت و ضرورت افزایش سواد رسانه‌ای
- رویکردهای مختلف به سواد رسانه‌ای
- نحوه صحیح مواجهه با رسانه‌ها
- شناخت انواع رسانه و ویژگی‌های هر یک
- مدل‌های سواد رسانه‌ای
- وضعیت سواد رسانه‌ای در ایران و جهان
- تأثیر جنسیت بر ادراک، مصرف و تولید رسانه‌ای
- آینده تحولات رسانه‌ها

■ مبانی تولید انیمیشن

- مراحل ساخت انیمیشن
- استوری برد، داستان و سناریو و حرکت‌های دوربین
- طراحی صحنه‌ها و کارکترها
- رنگ‌آمیزی صحنه و کارکترها
- انیمیت کردن براساس استوری برد
- کامپوزیت، نورپردازی و جلوه‌های ویژه
- آهنگ و صداگذاری
- ساختار و مبانی کار انیمه استودیو
- رسم شکل در انیمه استودیو
- رنگ‌آمیزی شکل‌ها
- انواع روش‌های انیمیت کردن
- لایه‌ها و ابزارهای لایه‌ها

■ برنامه‌نویسی تلفن همراه (اندروید و IOS)

- آشنایی با تاریخچه برنامه‌نویسی
- تبیین زبان‌های مختلف برنامه‌نویسی
- آشنایی با سیستم عامل و زیرلایه‌های پلت فرم اندروید
- آشنایی با تاریخچه و ویژگی‌های جاوا
- آموزش ساخت شی و استفاده از آن در برنامه
- آموزش سطوح دسترسی
- آموزش کنترل خطا
- آموزش استفاده از پایگاه داخلی
- آموزش محیط ویژوال
- آموزش انواع لایه‌های طراحی، تفاوت‌ها و نحوه چیدمان در هر یک و ویژگی مخصوص به آن‌ها
- آموزش طراحی مولفه‌ها به صورت کاملاً داینامیک

مهارت‌های عمومی یک دانشجوی کارآفرین

- آشنایی با علوم کامپیوتر
- آشنایی با اکسل
- آشنایی با مبانی سرچ اینترنتی
- آشنایی با اصول سرچ پیشرفته
- آشنایی با مبانی ساخت پاورپوینت
- آشنایی با مبانی طراحی UI
- آشنایی با مراحل طراحی UX
- آشنایی با مبانی رشد سایت SEO

۳

نوآوری، کارآفرینی، تجاری سازی و توسعه
استارت آپ های سلامت

خروجی و محصول	نمونه دوره های آموزشی برای نوآوری، کارآفرینی، تجاری سازی و توسعه استارت آپ های سلامت	ردیف عرصه حوزه فعالیت
<p>خلاقیت علمی (اختراع، ابتکار، نوآوری)</p> <p>فعالیت آموزشی (کارگاه، کلاس و دوره های آموزشی تخصصی)</p> <p>گفت و گوی علمی و تخصصی</p> <p>ارتباطات و همکاری های علمی</p> <p>کارآفرینی (ترویج و حمایت از فعالیت های کارآفرینانه)</p> <p>و آینده پژوهی</p>	<ul style="list-style-type: none"> • آینده فناوری های سلامت • بازارهای نوین سلامت • مبانی کارآفرینی در سلامت • مبانی سلامت الکترونیک • کارآفرینی و خوداشتغالی در سلامت • تجاری سازی چیست؟ • مدیریت مالی در استارت آپ ها • مبانی تدوین مدل کسب و کار • چالش های تجاری سازی • دیجیتال مارکتینگ (Digital Marketing) • برندسازی فناوری با رویکرد صنعت • ثبت اختراع • تیم سازی در کسب و کار • مدیریت تیم های داوطلب • خلاقیت و کارآفرینی • مبانی تدوین طرح کسب و کار • چگونه استارت آپ شویم • آشنایی با انواع شرکت ها و ساختارها • آشنایی با اصول شرکت های خلاق و دانش بنیان • آشنایی با قوانین قراردادهای شرکت های نوپا • مبانی مراکز رشد، پارک ها و شتاب دهنده ها 	<p>۳</p> <p>نوآوری، کارآفرینی، تجاری سازی و توسعه استارت آپ های سلامت</p> <p>دانشگاه (وزارتین علوم و بهداشت و دانشگاه آزاد)، صنعت، اجتماع، حوزه سلامت کشور</p>

۳. نوآوری، کارآفرینی، تجاری سازی و توسعه استارت‌آپ‌های سلامت

توسعه روحیه خلاق و نوآور بودن، نیازمند نظامی است که فرایندهای مختلفی را در بر می‌گیرد که از جمله آن، اشاعه فرهنگ نوآوری، آماده سازی و ایجاد بستری مناسب برای خلق ایده و توسعه محصول و همچنین وجود زیرساخت‌های قانونی جهت حمایت از حقوق مالکیت فکری و تشویق افراد به ارائه فعالیت‌های نوآورانه است.

حوزه سلامت بازار بسیار مستعدی برای ایجاد کارآفرینی‌های نوین است. ارائه ایده‌های خلاقانه در زمینه‌هایی مانند فناوری‌های جدید در حوزه بهداشت، پیشگیری، درمان، مراقبت و... که راه‌حل‌های مناسب الکترونیکی برای مشکلات جاری حوزه سلامت کشور باشد و از این طریق کمک به ارزش‌آفرینی در این حوزه نماید. تولید ثروت از فعالیت‌های فناورانه نیازمند تجاری سازی دستاوردهای حاصل از آن می‌باشد. براین اساس باید زیرساخت‌ها و نیازمندی‌های تجاری سازی دستاوردهای فناورانه‌ای که محصول توسعه علمی و اقتصاد دانش بنیان هستند فراهم گردد و آموزش‌های لازم در این راستا ارائه شود.

توسعه استارت‌آپ‌های سلامت با توجه به جهت‌گیری دانشگاه‌های سراسر دنیا به سوی دانشگاه‌های نسل سوم و چهارم و نیز اهمیت موضوع کارآفرینی در محیط دانشگاه- با توجه به رشد و توسعه فناوری اطلاعات در حوزه سلامت، گسترش، تعمیق و بستر سازی فرهنگ کارآفرینی در زمینه کسب و کارهای مرتبط با سلامت و بویژه سلامت الکترونیکی با کمک متخصصین این حوزه- در صدر موضوعات مورد توجه آموزشی قرار گرفته است. عرصه‌های جدید ایجاد اشتغال در کشور در حوزه سلامت خالی است و بسیار جای کار دارد. از آن جایی که این موضوع یکی از ضروریات حوزه سلامت است، لذا در این دوره سعی شده به این مهم پرداخته شود.

سرفصل‌های آموزشی در عرصه "نوآوری، کارآفرینی، تجاری‌سازی و توسعه استارت‌آپ‌های سلامت"

■ آینده فناوری‌های سلامت

- فناوری سلامت در سند تحول نظام سلامت
- فناوری در برنامه ششم توسعه
- فناوری نانو و نظام سلامت
- فناوری اطلاعات و نظام سلامت
- فناوری واقعیت افزوده و نظام سلامت
- افق‌های رباتیک و مهندسی پزشکی

■ بازارهای نوین سلامت

- طب سنتی
- سلامت دیجیتال
- مراقبت از راه دور
- پشتیبانی تصمیم‌گیری بالینی
- اینترنت اشیا در حوزه سلامت
- رباتیک پزشکی
- بازی‌های سلامت
- گردشگری سلامت
- بیوفناوری
- سلامت اجتماعی
- سلول‌های بنیادی
- نانوفناوری

■ مبانی کارآفرینی در سلامت

- تعاریف، مفاهیم و ماهیت کارآفرینی
- کارآفرین کیست؟
- سیرتاریخی جایگاه و مفهوم کارآفرینی
- انواع کارآفرین
- ویژگی‌های کارآفرینان
- نقش‌های کارآفرینان
- فرایند یک فعالیت کارآفرینانه
- انواع کسب‌وکارها
- روش‌های راه‌اندازی کسب‌وکار
- برنامه کسب‌وکار
- روندهای جدید کارآفرینی

- توسعه کارآفرینی در جهان و ایران
- آموزش کارآفرینی
- کارآفرینی امری ذاتی یا آموزش پذیر؟
- تاریخچه آموزش کارآفرینی
- مهارت های مورد نیاز کارآفرینان

■ مبانی سلامت الکترونیک

- تعریف سلامت الکترونیک
- بخش های مختلف سلامت الکترونیک و تبیین آن
- آینده فناوری های دیجیتال در نظام سلامت
- تیم سازی در حوزه سلامت الکترونیکی
- اخلاق حرفه ای و سلامت الکترونیک
- مبانی بیگ دیتا و داده کاوی
- بیمارستان های هوشمند

■ کارآفرینی و خوداشتغالی در سلامت

- آشنایی با روش های کسب و کار و سرمایه گذاری در صنعت سلامت
- راه اندازی کسب و کار با سرمایه کم در صنعت سلامت
- عبور از موانع راه اندازی کسب و کار و موانع که در کسب و کار سلامت
- روش انتخاب طرح متناسب با توان فردی (سنجش توانائی افراد برای انتخاب ایده مناسب با توانمندی و ابزارهای موجود هر فرد)
- روش اجرای طرح با حداقل هزینه در صنعت سلامت
- بازاریابی قبل از اجرا در صنعت سلامت
- استفاده از امکانات موجود دیگران
- معرفی طرح کوچک و بزرگ در زمینه های سلامت

■ تجاری سازی چیست؟

- تجزیه و تحلیل مالی
- اهمیت تفکر و دنیای تغییرات
- ایده، خلاقیت و طرح کسب و کار
- ایده یابی و شکار فرصت ها
- برنامه ریزی و تحلیل فرصت های تجاری سازی
- مبانی طرح کسب و کار
- انواع روش های تجاری سازی چیست؟
- تجزیه و تحلیل بازار و برنامه بازاریابی
- مطالعات فنی و بازار
- مبانی برندینگ انواع محصولات و خدمات

- مبانی برنامه‌ریزی آینده‌نگر در تولید محصول
- مدیریت منابع انسانی و مدیریت و مالکیت و ساختارهای قانونی

■ مدیریت مالی در استارت‌آپ‌ها

- مدیریت دارایی‌های ثابت
- چگونگی تدوین بودجه
- راهکارهای تنوع بخشیدن به منابع کسب درآمد
- گردش نقدینگی
- برنامه‌ریزی ذخیره مالی
- شیوه‌های ارزیابی کمک‌های مالی به پروژه
- مدیریت ریسک
- ابزارهای کنترل و بودجه‌بندی

■ مبانی تدوین مدل کسب‌وکار

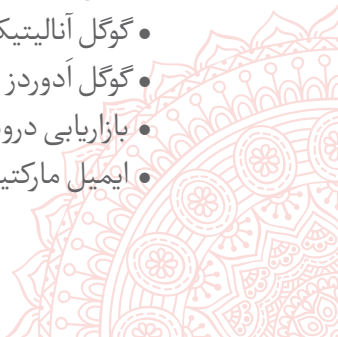
- مفهوم مدل کسب‌وکار
- روش‌های مختلف بیان و تشریح مدل کسب‌وکار
- نوآوری و سطوح مختلف آن
- فرصت‌شناسی و ارتباط آن با مدل کسب‌وکار
- گونه‌های استاندارد مدل کسب‌وکار (با دوره‌ای بر مدل‌های کسب‌وکار شرکت‌ها و محصولات موفق)
- تم‌های مختلف موجود در مدل‌های کسب‌وکار
- روش‌های طراحی مدل کسب‌وکار
- روش‌های قیمت‌گذاری محصولات و خدمات در مدل‌های کسب‌وکار
- پیاده‌سازی مدل‌های کسب‌وکار

■ چالش‌های تجاری‌سازی

- بررسی موانع مدیریتی و ساختاری
- بررسی موانع جهانی
- بررسی موانع در داخل ایران
- بررسی موانع فرهنگی
- بررسی موانع سیاسی و نظام حاکمیتی
- بررسی موانع مالی و اعتباری

■ دیجیتال مارکتینگ Digital Marketing

- مدل‌های کسب و کار دیجیتال
- گوگل آنالیتیک
- گوگل آدوردز (google adwords)
- بازاریابی درون‌گرا
- ایمیل مارکتینگ

- استراتژی RACE در دیجیتال مارکتینگ
- اتوماسیون دیجیتال مارکتینگ
- شبکه های اجتماعی
- سئو و طراحی سایت
- تحلیل وب سایت

■ برندسازی فناوری با رویکرد صنعت

- برندسازی جهانی
- معرفی و اهمیت برند فناورانه
- انتخاب نام برند
- طراحی برند و عناصر آن
- تحلیل و ارزیابی برند در صنعت
- مدیریت برند فناوری
- ایجاد و توسعه زیرساخت های اجتماعی برند فناورانه در صنعتی خاص

■ ثبت اختراع

- مدیریت دارایی های فکری
- آشنایی با مالکیت فکری
- اختراع و پتنت
- جست و جوی پتنت
- ملاحظات حقوقی و قانونی ثبت اختراع

■ تیم سازی در کسب و کار

- آشنایی با مفهوم کار تیمی، ضرورت، مزایا و معایب آن
- تفاوت های گروه و تیم
- مشخصات یک تیم قوی
- مهارت های فردی عضویت در گروه
- پذیرش مسئولیت
- پیگیری تعهدات
- شرکت در بحث ها
- گوش دادن فعال
- ارسال پیام به صورت واضح
- ارائه بازخورد مناسب
- پذیرفتن بازخورد به سادگی

■ مدیریت تیم های داوطلب

- بررسی مبانی داوطلب و مباحث قانونی
- بررسی تجارب جهانی داوطلبین

- بررسی شیوه های انگیزشی توسعه داوطلبین
- مبانی مدیریت در تیم های داوطلب
- مهارت های مدیریت تیم های داوطلب
- انگیزش اعضای تیم های داوطلب

■ خلاقیت و کارآفرینی

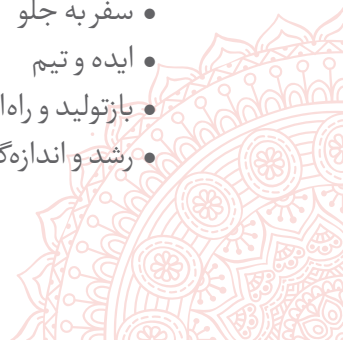
- نقش خلاقیت در ایده پردازی
- مراحل فرآیند ذهنی مناسب برای خلاقیت و ایده پردازی
- برای رسیدن به ایده های خوب، از کجا باید شروع کرد؟
- آیا ایده پردازی یک فرآیند فردی است یا جمعی؟
- نقش محیط بر روی خلاقیت
- شناسایی مشتری و مساله
- تأثیر دانش شناسایی مشتری و مساله بر خلق ایده های برتر
- آیا همه افراد خلاق هستند؟ چگونه خلاقیت را بین جمع تقویت کنیم؟
- ایده پردازی مبتنی بر روندها و فرصت های فناورانه
- نظریه حل مسئله خلاقانه (TRIZ)
- تفکر همگرا و واگرا
- ایده پردازی مبتنی بر مشکلات و چالش های اجتماعی
- رویکردهای مختلف ایده پردازی و کاربرد آن ها در تولید محصولات
- رسیدن به توافق بر سر ایده ها چگونه است؟

■ مبانی تدوین طرح کسب و کار

- چرا باید طرح کسب و کار نوشت؟
- فواید یک طرح کسب و کار
- فواید طرح کسب و کار برای کارآفرین
- فواید طرح کسب و کار برای منابع مالی
- طرح کسب و کار یک صفحه ای
- تدوین طرح کسب و کار
- نگارش طرح کسب و کار
- عناصر یک طرح کسب و کار
- تأثیر فناوری اطلاعات بر تدوین طرح کسب و کار

■ چگونه استارت آپ شویم

- سفر به جلو
- ایده و تیم
- بازتولید و راه اندازی
- رشد و اندازه گیری

- بودجه و مبانی حقوقی و مالیاتی
- استخدام و تیم
- ساخت شرکت
- بازاریابی و فروش
- دلایل شکست استارت آپ ها
- آشنایی با برخی از استارت آپ های سلامت

■ آشنایی با انواع شرکت ها و ساختارها

- شرکت های با مسئولیت محدود
- شرکت های تضامنی
- شرکت های سهامی خاص
- شرکت های سهامی عام
- موسسات انتفاعی و غیرانتفاعی

■ آشنایی با اصول شرکت های خلاق و دانش بنیان

- آشنایی با قوانین شرکت های خلاق
- آشنایی با قوانین شرکت های دانش بنیان نوپا
- آشنایی با قوانین شرکت های دانش بنیان صنعتی
- چگونه دانش بنیان شویم؟
- چگونه شرکت خلاق شویم؟

■ آشنایی با قوانین قراردادهای شرکت های نوپا

- قواعد عمومی حاکم بر قراردادها
- شرایط اختصاصی قراردادها
- آشنایی با قراردادهای محرمانگی و عدم رقابت
- آشنایی با قراردادهای استارت آپی و شتابدهی
- حل اختلاف و وجه التزام در قراردادها

■ مبانی مراکز رشد، پارک ها و شتاب دهنده ها

- مرکز رشد چیست؟
- پارک فناوری چیست؟
- مرکز نوآوری و شتابدهی چیست؟
- مبانی شتاب دهنده ها
- اصول قانونی حاکم بر پارک ها و شتاب دهنده ها

۴

علمی و پژوهشی

خروجی و محصول	نمونه دوره‌های آموزشی برای علمی و پژوهشی	حوزه فعالیت	عرصه	ردیف
مقاله، طرح و پروژه علمی، کتاب، فعالیت پژوهشی (تحقیق، مطالعه و پژوهش) تولید و نشر محتوای علمی (نشریه، صفحات مجازی، نرم افزار، فیلم، مولتی مدیا، تابلو یا برد، مدیای علمی و تخصصی)	<ul style="list-style-type: none"> • آینده پژوهی نظام سلامت • روش تحقیق • حل مساله نوآورانه • تفکر واگرا و همگرا • تفکر منطقی • اخلاق پزشکی • شناسایی و طراحی صحیح سوالات پژوهشی • روش تحقیق داده بنیاد (Grounded Theory) 	علوم مبتنی بر رشته‌های تخصصی علوم پزشکی و علوم بین بخشی دانشگاه‌ها (وزارتین و آزاد)	علمی و پژوهشی	۴

۴. علمی و پژوهشی

تغییرات شتابان در حوزه‌های مختلف اجتماعی، سیاسی، اقتصادی، فناورانه و زیست محیطی، آینده نظام سلامت را با پیچیدگی و خطرپذیری مواجه خواهد کرد. سیر تحولات در نظام سلامت و آموزش پزشکی به عنوان چالشی جهان شمول است؛ لذا آینده‌اندیشی و کسب آمادگی برای رویارویی با شرایط مخاطره‌آمیز، ضرورت سیستم سلامت و آموزش پزشکی است.

به طور حتم انجام فعالیت‌های علمی و پژوهشی از عرصه‌هایی است که دانشجویان و انجمن‌های علمی دانشجویی را به خود جذب می‌کند. نتایج این پژوهش‌ها باید افق شفاف‌تری از آینده را برای ما آشکار کند تا به تبع آن مهارت‌های مناسب‌تری را انتخاب کنیم و بیاموزیم و تبدیل به نیروی انسانی توانمندتر، متخصص‌تر، متعهدتر و با کیفیت‌تری شویم. در غیر اینصورت مخاطرات آینده ما را گرفتار و متحیر خواهد کرد.

با توجه به اهمیت آینده‌پژوهی و آینده‌نگاری در مطالعات و پژوهش‌های حوزه سلامت، اصول این عرصه در امر آموزش از جمله موضوعات اساسی در نظام سلامت کشور خواهد بود و در سرفصل‌های پیش رو هم مورد توجه قرار گرفته است.

سرفصل‌های آموزشی در عرصه "علمی و پژوهشی"

■ آینده‌پژوهی نظام سلامت

- آینده‌پژوهی؛ تعاریف اصطلاحات
- مولفه‌های آینده‌پژوهی
- مولفه‌های آینده‌پژوهی در نظام سلامت
- ضرورت آینده‌پژوهی در نظام سلامت
- بررسی نمونه‌ها و تجارب جهانی
- بررسی تجارب مشابه داخلی
- کار عملی

■ روش تحقیق

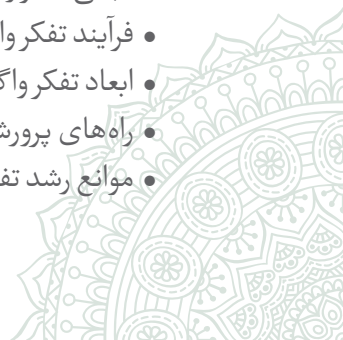
- روش تحقیق؛ مبانی و تعاریف
- انواع تحقیق بر اساس هدف و روش
- ابزارهای پژوهش
- روش تحقیق کمی و انواع آن
- روش تحقیق کیفی و انواع آن
- روایی و پایایی در روش‌های تحقیق کمی و کیفی
- اجزای عمده‌ی تشکیل دهنده‌ی روش تحقیق کمی
- اجزای عمده‌ی تشکیل دهنده‌ی روش تحقیق کیفی

■ حل مسأله نوآورانه

- اهمیت کشف مسأله در فرایند حل مسأله
- انواع روش‌های حل مسأله
- فرایندهای حل مسأله خلاقانه
- ویژگی‌های یک مسأله؟
- مبانی TRIZ
- دلایل استفاده از TRIZ
- دوازده تکنیک خلاقیت در دو دوره تفکر خلاق و انتقادی
- بررسی فرایندهای گروهی حل مسأله خلاقانه

■ تفکر واگرا و همگرا

- مبانی تفکر واگرا و همگرا
- فرآیند تفکر واگرا و همگرا
- ابعاد تفکر واگرا
- راه‌های پرورش تفکر واگرا
- موانع رشد تفکر واگرا

تفکر منطقی

- مفهوم تفکر منطقی و اهمیت آن در آموزش علوم پزشکی
- اساسی‌ترین ملاک تفکر منطقی
- مراحل تفکر منطقی در مواجهه با مشکلات
- نظریه جان دیویی در باب تفکر منطقی
- ویژگی‌های مفهومی و محتوایی تفکر منطقی

اخلاق پزشکی

- مبانی نظری و تاریخی اخلاق پزشکی
- اخلاق پزشکی در مبانی نظری اسلام
- فلسفه اخلاق پزشکی
- آشنایی با فقه پزشکی
- اخلاق در مدیریت نظام سلامت
- اخلاق در مبانی آغاز و پایان حیات
- مبانی اخلاق مرتبط با بیماران و پزشکان

شناسایی و طراحی سوال صحیح پژوهش

- پژوهش چیست؟ سوال صحیح چیست؟
- اصول حاکم بر طراحی پرسشنامه پژوهشی چیست؟
- انجام مطالعات مقدماتی چه میزان ضرورت دارد؟
- مبانی تفکیک سوال و موضوع پژوهش؟
- انواع مدل‌های تفکیک: زمانی، مکانی، محتوایی و...
- مبانی صورت‌بندی پرسش
- بررسی یک تجربه موفق
- تشکیل گروه تیمی و طراحی سوال در کلاس

روش تحقیق داده‌بنیاد (Grounded Theory)

- روش تحقیق داده‌بنیاد؛ مبانی و تعاریف
- مولفه‌های روش داده‌بنیاد
- کدگذاری و تحلیل داده‌های روش داده‌بنیاد

ارتباطات و مشارکت‌های اجتماعی

خروجی و محصول	نمونه دوره‌های آموزشی برای ارتباطات و مشارکت‌های اجتماعی	حوزه فعالیت	عرصه	ردیف
ارتباطات و همکاری‌های علمی (جلسه، بازدید و همکاری مشترک با مراکز و مجموعه‌های علمی، خدماتی، صنعتی، حرفه‌ای یا تخصصی ملی / بین‌المللی و ارتباط با دانش‌آموختگان) کارگاه آموزشی، رویداد علمی	<ul style="list-style-type: none"> • عملکرد و تفکر سیستمی در سلامت • شیوه تدوین پیام • مهارت‌های ارتباطی و اصول ارتباط مؤثر • مهارت‌های مذاکره و جلب حمایت • روابط عمومی دیجیتال • اصول بازاریابی اجتماعی 	داخلی و فرامرزی	ارتباطات و مشارکت‌های اجتماعی	۵

۵. ارتباطات و مشارکت‌های اجتماعی

آموزش پزشکی یکی از محوری‌ترین نظام‌های اجتماعی مؤثر در تحقق توسعه پایدار نظام سلامت هر کشور است. از اساسی‌ترین اهداف نظام آموزش پزشکی (در کلیه سطوح)، ارائه تصویری روشن از یک انسان سالم، تربیت نیروی توانمند برای مشارکت مؤثر در ارتقاء سلامت جامعه؛ و تجهیز کامل و مناسب دانشجویان و دستیاران به دانش و مهارت و توانمندی‌های لازم برای برآورده‌سازی نیازهای بهداشتی و درمانی جامعه چه در زمان حال و چه در زمان آینده است. سرعت تغییرات و رشد علم، حجم تعاملات و ضرورت مشارکت را افزایش داده است. اما جلب مشارکت دیگران و توانایی اجرای امور به صورت مشارکتی نیازمند مجهز بودن به مهارت‌های ارتباطی، اصول ارتباط مؤثر، مذاکره و حمایت‌طلبی و ... است. از این رو این مهارت‌ها در سرفصل‌های آموزشی مورد توجه قرار گرفته شده است.

سرفصل‌های آموزشی در عرصه "ارتباطات و مشارکت اجتماعی"

عملکرد و تفکر سیستمی در سلامت

- تعریف تفکر سیستمی
- نظریه‌های تفکر سیستمی
- اصول تفکر سیستمی
- موانع تفکر سیستمی در نظام سلامت
- اصل تضاد در تفکر سیستمی
- ملزومات تفکر سیستمی برای طراحی مداخلات سلامت
- رویکردهای نوآورانه سلامت در تفکر سیستمی
- بررسی مثال‌های عینی تفکر سیستمی در نظام سلامت

شیوه تدوین پیام

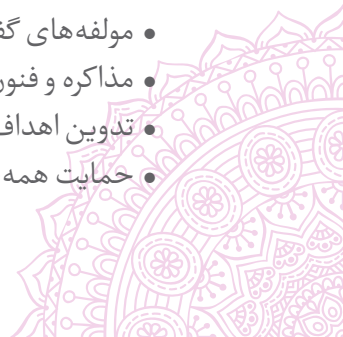
- مراحل کلی طراحی پیام
- پیام، اهمیت و انواع آن
- مبانی مخاطب‌شناسی و تدوین پیام
- ابزار بررسی پیام
- عوامل مؤثر بر افزایش قدرت ترغیب‌کنندگی پیام
- اصول طراحی پیام‌های تهدیدکننده در سلامت
- اصول استفاده از تصاویر در طراحی پیام
- اصول طراحی پیام برای افراد کم‌سواد
- اصول طراحی پیام‌های نوشتاری
- اصول طراحی پیام برای تصمیم‌گیران
- پیش‌آزمون پیام

مهارت‌های ارتباطی و اصول ارتباط موثر

- ارتباط؛ مبانی و تعاریف
- شرح و بسط انواع ارتباط
- مولفه‌های موثر در ارتباط موثر
- ارتباط محور توسعه اجتماعی
- بررسی یک تجربه موفق

مهارت‌های مذاکره و جلب حمایت

- مولفه‌های گفتگوی مفید
- مذاکره و فنون آن
- تدوین اهداف کلی و اختصاصی جلب
- حمایت همه‌جانبه

- سبک‌های پیام‌های جلب حمایت همه‌جانبه
- اجزای کلیدی در پیام‌های جلب حمایت همه‌جانبه
- انتخاب و اجرای راهبرد جلب حمایت همه‌جانبه
- بررسی یک تجربه موفق

روابط عمومی دیجیتال

- مبانی فضای مجازی
- شناخت مفاهیم مرتبط با دنیای دیجیتال
- روابط عمومی و نقش آن در سازمان‌ها
- مولفه‌های روابط عمومی دیجیتال
- تفاوت‌های میان روابط عمومی دیجیتال و سنتی
- کارکردهای روابط عمومی دیجیتال در سازمان‌های حوزه سلامت

بازاریابی اجتماعی

- مبانی و اهداف بازاریابی اجتماعی
- تفاوت میان بازاریابی اجتماعی و بازاریابی اختصاصی
- روابط انسانی و تأثیر آن بر اجتماع
- مولفه‌های یک بازاریاب اجتماعی خوب

